בעזרת השם

שלום שערי

עלון שבועי לעילוי נשמת שלום טוויל הכהן בן בתיה ז"ל

פרשת וירא | כ' מרחשון תשפ"ז | עלון 1357

נקודה פנימית

איש עסקים

אחד מסימני ההיכר של איש עסקים עסוק זה לראות אותו עם שני טלפונים. לא מספיק לו טלפון אחד.

למה?

אתם שואלים למה? כי הוא איש עסקים, הוא צריך לשפר את רמת התקשורת שלו, והחזקת שני טלפונים משפרת את היכולת הזו. לא רק זה, גם תראו אותו מתחבר בכמה ערוצי תקשורת, כדי להגביר את המעורבות וההשפעה שלו על העסק.

אין מה לעשות, הוא רוצה להצליח.

כל יהודי הוא בעל עסק. כל יהודי הוא איש עסקים מצליח, ויש לו קשרים עם בורא עולם, שזה העסק הכי מוצלח.

ובכן אתה צריך לפחות שיהיו לך שני טלפונים - שני ערוצי תקשורת, כדי לשפר וילייעל את החיבור שלך לאלוקים.

שני הערוצים הם

ערוץ התורה
ערוץ התפילה

כמובן שיש ערוצים נלווים, שבשורשם הם קשורים ותלויים זה בזה, ומשפיעים זה על זה.

למשל...

ערוץ המידות הטובות

ככל שאתה משקיע בערוצים אלו - כך אתה יותר מחובר לאלוקים, זה עצמו תכלית הבריאה, וחוץ מזה יש גם רווחים מהצד, של הצלחה בכל עניני העולם, בזוגיות, בחינוך ילדים, בבריאות, בפרנסה ובנחת רוח.

אם אתה איש עסקים שרוצה באמת להצליח, אלו הם ערוצים התקשורת שכדאי לך להשקיע בהם. ואם תשקיע - תשפיע.

רוצים עוד ערוצי תקשורת? - חכו לשבוע הבא...

על הפרשה

"וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאֱלֹהִים בַּזְזֵלֹם גַּם אָנֹכִי יָדַעְתִּי כִּי בְתָם לְבָבְךָ עָשִׂיתָ זֹאת וָאֶזְזֶשְׂךָ גַּם אָנֹכִי אוֹתְךָ מֵזְזֵטוֹ לִי עַל כֵּן לֹא נְתַתִּיךָ לִנְגֹּעַ אֵלֶיהָ". [בראשית כ, ו]

היה או לא היה?

אברהם אבינו מגיע לגרר. כמו במצרים, גם כאן הוא חושש שיהרגוהו ויקחו את אשתו, ולכן גם כאן הוא מודיע ששרה היא אחותו. אבימלך מלך גרר לוקח אליו את שרה, וחושב להתקרב אליה, אך ה' מונעו ולא מאפשר לו להתקרב אליה. הוא מודיע לאבימלך שהיא אשת אברהם ועליו להחזיר אותה אליו, לפני שימות.

אבימלך קורא לעצמו צדיק "וַיֹּאמַר אֲדֹנָי הֲגוֹי גַּם צַדִּיק תַּהֲרֹג", ומרמז על עיוות הדין מצד ה', שמבקש להענישו על לא עוול בכפיו".

ה' עונה לאבימלך שאכן בתחילת הדרך לא התכוון אבימלך לאיסור "ידעתי כי בתם לבבך וגו' - **אמת שלא דמית מתחלה לחטוא אבל <u>נקיון כפים</u> אין כאן**" [רש"י].

אך חשוב שתדע שזה לא היה ממך. זה היה מאת ה', "לא נתתיך - לא ממך היה שלא נגעת בה אלא חשכתי אני אותך מחטוא, ולא נתתי לך כח".

הקשה בשפתי חכמים [אות ס]: "**סוף סוף הא נקי מן החטא שהרי לא עשה העבירה**".
ותירץ שם: "יש לומר כך אמר הקדוש ברוך הוא **נקיות החטא לאו ממך הוא כאשר אמרת, אלא ממני הוא, כי אתה היית שוכב עמה אף אם הגידה לך שהיא אשתו**".

ובמדרש [ילקוט שמעוני וירא רמז צ] משלו על זה משל, "**לגבור שהיה רוכב על הסוס והיה הסוס רץ מתחתיו וראה תינוק אחד מושלך בדרך ומשך הסוס ולא הזיק** למי מקלסין, לסוס או לרוכב? הוי אומר לרוכב. כך על כן לא נתתיך לנגוע אליה [כ, ו] מחטו לי, יצרך המחטיאך בידי הוא מסור, **ואני מנעתיך מלחטוא משכתיך מן החטא והשבח שלי הוא ולא שלך**".

בזה ה' גילה את חרפתו, שאכן לא שכב עמה, אך לא מפאת צדקותו, אלא ה' מנעו.

אלא שלבי נוקפני על ביטוי המופיע במדרש (ומובא בגירסא אחת ברש"י), וזו לשון המדרש [בראשית רבה וירא נב, ו] "**בתם לבבי הדא אמרת משמוש ידים היה**". לכאורה אבימלך נגע בשרה. אבימלך אומר "בְּתָם לְבָבִי **וּבְנִקְיֹן כַּפַּי** עָשִׂיתִי זֹאת", וה' עונה לו "גַּם אָנֹכִי יָדַעְתִּי כִּי **בְתָם לְבָבְךָ**", כי תם לב יש אך נקיון כפיים אין, כי משמוש ידים היה שם אף שלא היתה ביאה [מדרש רבה המבואר].

אני לא מבין, איזה זלזול, איזו השפלה, למה ה' נתן לזה לקרות?

ונראה לומר בס"ד, אם תאמר שנגע בה, הכוונה היא רק שתפסה לקרב אליה, אך לא נגיעה מעבר לזה. ולענ"ד נראה לדבר בשבחה של שרה שאפילו נגיעה לא נגע בה, אלא רצה ותכנן להתקרב ולמשמש, ואמנם אצל יהודים "**מחשבה רעה אין הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה**" [קידושין לט, ב], אך אצל גוים מצרפה למעשה ונידון כאילו עשאה. וראיה לדברים פסוק מפורש [בראשית כ, ד] "וַאֲבִימֶלֶךְ **לֹא קָרַב אֵלֶיהָ**", והוכחה גדולה יותר מפסוקנו "**לֹא נְתַתִּיךָ לִנְגֹּעַ אֵלֶיהָ**". מפורש שה' לא נתן לו לנגוע אליה. כך יעשה ה' לכל מי שינסה לנגוע בישראל, ימנעהו ויענישהו.

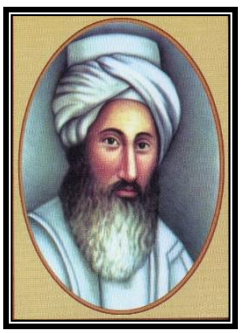

תורת החיד"א

<u>צלפחד</u> המקושש לשם שמים נתכוון שהיו אומרים ישראל כיון שנגזר עליהם שלא ליכנס לארץ ממעשה מרגלים שוב אינם מחוייבים במצות עמד וחילל השבת כדי שיהרג ויראו אחרים

תוספות בתרא דף קי"ט משם מדרש [דבש לפי צ, כב]

ד, א יִרְחַץ יָדָיו וִיבָרֵךְ עַל נְטִילַת יָדָיִם: הגה: וְיֵשׁ אוֹמְרִים גַּם אֲשֶׁר יָצַר וַאֲפִלּוּ לֹא עָשָׂה צְרָכָיו וְכֵן נָהֲגוּ (אַבּוּדַרְהַם) מַיִם הַפְּסוּלִים לִנְטִילַת יָדַיִם לִסְעֻדָּה לְקַמָּן סִימָן ק"ס, כְּשֵׁרִים לִנְטִילַת יָדַיִם לִתְפִלָּה, מִיהוּ יֵשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר דְּלֹא מְבָרֵךְ עֲלַיְיהוּ.

להערות ותגובות או כדי להצטרף לרשימת התפוצה ניתן ליצור קשר **מייל** elul1970@gmail.com

ילקוט יוסף

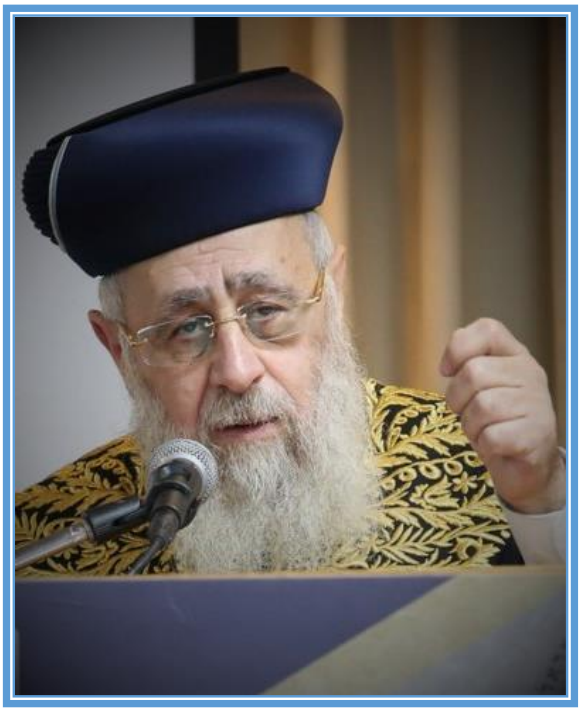

סימן תרע - חנוכה - דברים האסורים והמותרים

ח. **מי שהתענה תענית חלום בחנוכה**, צריך להתענות יום אחר לאחר ימי החנוכה, לכפר על מה שהתענה בחנוכה, כמו שכתב מרן בשלחן ערוך.

ט. **מה שנוהגים במלאת שבעת ימי האבל לעלות לבית הקברות, וכן ביום השלשים**, וכמו שכתב בשלחן ערוך (יו"ד ס"ס שדמ), **אין לעשות כן בימי חנוכה, וכל שכן בראש חודש**, שהרי מתעוררים לבכי ולמספד על יד הקבר, כשרואים קברו של הנפטר ביום השביעי או השלשים. **ולכן ידחו הביקור לבית הקברות לאחר ימי החנוכה** [כ"כ מרן הב"י (יו"ד ס"ס שדמ) בשם הכל בו, **שאם חל יום השביעי לאבלו בר"ח אין ללכת לבית הקברות**].

י. יש אומרים **שמותר לבקר אצל קברי הצדיקים**, התנאים והאמוראים, **בימי החנוכה וחול המועד** [בן איש חי]. ויש חולקים. [מועד לכל חי]. **והמיקל בזה יש לו על מה לסמוך**, שהרי אין רגילות לבכות שם כמו שבוכים ליד קבר ביום השבעה או השלשים.

יא. **יש שנהגו שהאבלים על אב ואם, אינם אומרים קדיש בחנוכה, והוא מנהג גרוע**, ואם אפשר לבטלו בהסברה נעימה, הנה מה טוב, ואם לאו **לא יבטלוהו ביד חזקה מפני המחלוקת**.

יב. **מי שנפטר לו מת בימי החנוכה, נוהג בימים אלה כל דיני אבלות**, וקורעים על הקרובים, וכן מבקרים **ומנחמים את האבל בחנוכה**. וראה להלן דין האונן.

יג. **אם חל יום השלשים בחנוכה, מותר לעשות סעודה ולימוד, כשאומרים שם דברי תורה ומוסר** לעילוי נשמת המנוח, **אבל לא יאמרו דברי הספד המעוררים לבכי**.

יד. יש נוהגים **להרבות במאכלי גבינה בימי חנוכה, זכר לנס שנעשה על ידי "יהודית"**. ומנהג ישראל תורה הוא.

[כתב הר"ן (פ"ב דשבת), **נשים חייבות בנר חנוכה שאף הן היו באותו הנס, שהיוונים גזרו על כל בתולות ישראל הנישאות שיבעלו להגמון תחלה, וע"י אשה נעשה נס**, שבתו של יוחנן כהן גדול שהיתה יפת מראה הובאה להגמון. (ובחמדת הימים (הל' חנוכה פ"ב) כתב, **שראש האויבים היה אליפורנו מלך יון. וייחס הנס ל"יהודית"**, וכמ"ש התוס' (פסחים קח ב) ובתוס' מגילה ד.), **והאכילה אותו מאכלי גבינה כדי שיצמא מאד**, והשקתה אותו יין עד שנשתכר, וירדם, **ואז בעזרת ה' יתברך חתכה את ראשו בסייף**. כראות אנשי צבאו כי מת מלכם, נסו על נפשם, **ולכן נהגו לאכול מאכלי גבינה בימי חנוכה**. והביא כ"ז מרן הב"י בדפוס ישן, ס"ס תרעה].

טו. **נוהגים לאכול בחנוכה סופגניות מטוגנות בשמן**, זכר לנס השמן של המנורה, וטעמם כצפיחית בדבש. וכל מעשיך יהיו לשם שמים [כ"כ בקובץ שריד ופליט בשם רבינו מיימון אביו של הרמב"ם, שאין להקל בשום מנהג ממנהגי ישראל, ויתחייב לעשות משתה ושמחה בחנוכה לפרסומי ניסא, ופשט המנהג לעשות סופגניות הנקראים בלשון ערבי אלספינג, ומנהג קדמונים הוא].